

i den nordligaste delen af Svenska Lappmarken, på ett rum, der klimatet säkerligen lider mycken inflytelse af de närgränsande fjellarna, icke kunna lämpas på den medlersta och sydligare Lappmarkens klimat. Jag är imellertid öfvertygad, att, om än meteorologiska observationer anställdes uti någon af de medlersta Lappmarkerna, till ex. Arjeplog, så skulle icke resultaterna deraf så mycket differera från de förra, att någon betydlig skilnad i frugtbarheten derigenom vore att påräkna. Men en annan fråga är det, huru vida ofvanstående medeltal uttrycker verkliga summan eller quintessensen af Lapplands egentliga vext-drift. Man har nämligen en genare method att utröna klimatets beskaffenhet i ett land och den derpå grundade frugtbarheten; jag menar jordtemperaturn, hvilken åtminstone i Lappmarken tyckes närmare svara mot landets sanna vegetation. Herr Doctor Wahlenberg, hvars oförtrutna forskning och försök med kallkällor, i de flesta rikets provinser, spridt ett nytt ljus öfver detta slags geologiska studium, har äfven, under resor i Lappmarken, gjort observationer till utrönande af jordtemperaturn, hvaraf resultaterna redan äro införda, uti Kongl. Vet. Acad. Handlingar för år 1809 samt äfven i dess Flora Lapon. Må det här vara mig tillåtet, att deraf göra ett kort utdrag. Det torde vara säkrast, att jemnföra

de ställen med hvarandra, som ligga ungefärligen lika långt från hafvet eller fjellryggen.

§. 29.

Jordtemperaturn i Lappland.

Tegsnäs 2°, 6. Gråträsk, Storbacken, Åsele, Lycksele 2°, 2. Jockmuck 2°, 0. Gellivare, Vålgsjön, Stensele, Sorsele 2°, 0. Arjeplog, Randijaur, Risnäs 1°, 8. Rappen, Tjåmot, Juckasjerfvi, Gillesnöle, Nassa bruk, Qvickjock, Enontekis 1°, 7 *). Skogsbrynet, Givorten 1°, 4. pilskogar, Givorten 1°, 2. Virchjaur 1°, 2.

§. 30.

Dessa observationer göra väl klimatet i Lappmarken 4 å 5 grader varmare, än lufttemperaturn utvisar; men de tyckas likväl icke alldeles tillfredsställa vår önskan, emedan de icke gifva de förmonligaste begrepp om Lapplands frugtbarhet, om nämligen upplandets eller continental-vegetationen stode i samma förhållande till medeltemperaturen af sitt klimat, som den motsvarande hafskustens vegetation till dess klimat. Ty, om man af luft- och jordtempe-

*) Per suppositionem.